

mig, at det bør være et uafbrudt Ophold i 5 Aar, og derpaa gaaer mit Forslag ud.

Jeg skal med et Par Ord udtale mig om Udvalgets Fleerheds Forslag til 2det Stykke af § 1. Efter Udfastet skulde det komme til Afgjørelse i hvert enkelt Tilfælde for sig, naar der opstod Spørgsmaal om, hvad der skulde være fri, og hvad der skulde være bunden Næring, medens Udvalgets Fleertals Forslag gaaer ud paa at tilveiebringe et Regulativ, som til enhver Tid viser, hvad der er fri og hvad der er bunden Næring. Den væsentligste Fordeel derved, troer jeg, er den, at den Baa-gjældende, som ønsker at nedsatte sig, kan strax, ved at kaste Diet paa Regulativet for vedkommende Sted, see, om hans Næring kommer ind under den bundne Næring eller ikke, hvorimod der i modsat Fald vil kunne reises Spørgsmaal om, hvorvidt Næringen er fri eller ikke; han kan maaskee ansee den for fri og derfor undlade at søge Borgerskab, medens Vedkommende kunne være af en modsat Mening. Der kan da hengaae lang Tid og opstaae flere Ubehageligheder for ham, inden Spørgsmaalet bliver afgjort, hvilket derimod undgaaes ved Fleertallets Forslag. Jeg troer ogsaa, at Fleertallet forstaaer Slutningen af det Stykke, som det foreslaaer indsat istedetfor Udfastets, paa samme Maade som den ærede Minister, og der er saaledes i denne Henseende ingen Uenighed mellem den ærede Indenrigsminister og Udvalget.

Indenrigsministeren: Det blev bemærket af den ærede Rigsdagsmand, som nu havde Ordet, at der ikke laa noget stærkt Beviis for Kjærlighed til Landet deri, at man med forskjellige Mellemrum i længere Tid opholdt sig 5 Aar i det. Jeg troer nu ingenlunde, at man som Betingelse for at stede en Fremmed til at ernære sig efter Lov og Ret her i Landet kan fordre en fremtrædende Kjærlighed til Landet, men det maa dog alligevel fastholdes, at den, som med gjentagne Mellemrum vender tilbage og altsaa gennem en længere Række af Aar oftere kommer hertil og ernærer sig redelig og ærligt i Alt i 5 Aar her i Landet, har dog, mener jeg, vist en saadan Beholdenhed, at der i den Henseende er en

ganste anden Grund til at stede ham til fri Afgang til Næring efter den almindelige Lovgivning, end der tidligere har været. Man har tidligere aldeles ikke i denne Henseende stillet nogen Betingelse, slet ikke gjort nogen Forskjel, og jeg tilstaaer, at det forekommer mig betænkeligt og misligt i høi Grad, om man vilde skjærpe Betingelserne mere, end Lovforslaget allerede har gjort. Lad os vel huske paa, hvad der vil ske, naar Ordet „uafbrudt“ sættes ind; naar en Uplænding, der opholder sig her i Riget, gjør en Dags Reise eller en Recreationsreise, eller hvad man vil kalde det, paa en Age, forandrer det ikke noget ved Sagen; men dersom han virkelig maa siges at have opgivet sit Ophold her i Landet, efterat han f. Ex. allerede havde været her 4 Aar, hvis han da reiste bort en 3 Maanedes, et halvt Aar, saa vil han, naar han kommer igjen, ikke kunne vinde Afgang til efter Loven at nedsatte sig her som Næringsdrivende, medmindre han igjen bliver her fulde 5 Aar og ernærer sig redeligt og ærligt i den Tid. Det er efter min fulde Overbeviisning en aldeles overdreven Fordring.

Gomard: Med Hensyn til det af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn (L. C. Larsen) stillede Vædringsforslag skal jeg, idet jeg meget gjerne understøtter dette, dog gjøre opmærksom paa, at naar dette Lovudkast bliver Lov, vil jo Afgangen til at blive Kjøbmand eller til at erholde Handelsborgerskab blive aaben for Enhver; det vil da slet ikke være usandsynligt, at maaskee flere Haandværkere ville forandre deres Stilling, og give deres Haandværk, erhverve sig et Handelsborgerkab og ernære sig som Kjøbmænd. Nu sætter jeg, at en saadan Mand blev nødsaget til at gaae fallit eller opgiøre sit Bo; skulde det da være ham nægtet at erhverve sig Haandværksborgerkab, Borgerkab paa det Haandværk, han har lært, og hvorved han rimeligviis vilde kunne ernære sig og Familie? Det synes mig virkelig at være i høi Grad urigtigt ligeoverfor Manden og hans Familie, ligesom ogsaa overfor den Commune, hvori han boer; thi kan han ikke ernære sig selv, og Lovgivningen forbyder ham at gjøre det, da maa Kommunen, ifølge den bestaaende Lovgivning, træde til og